

15021-017002182589

საქმე # 2/246-17

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

21 მარტი, 2018 წელი

ქ. ახალქალაქი

შესავალი ნაწილი

ახალქალაქის რაიონული სასამართლო

მოსამართლე _ მა----- ენ-----

სხდომის მდივანი _ დავ--- მე-----

მოსარჩელე _ ედ---- მა-----ი

წარმომადგენლები - მე---- მა-----ი, ინ-- გვ-----ე

მოპასუხე _ კა----ე კა-----ი (არ გამოცხადდა)

მესამე პირი _ სსიპ სოცი-ლური მომსახურების სააგენტოს ნინოწმინდის სოცი-
ლური მომსახურების ცენტრი

წარმომადგენელი _ ნო---- ავ-----ი

თარჯიმანი _ გა----- გავ-----ი

სპეცი-ლისტი - სსიპ სოცი-ლური მომსახურების სააგენტოს სამცხე-ჯავახეთის
სამხარეო მომსახურების ცენტრის ფსიქოლოგი ი- მე-----ე

დავის საგანი _ არასრულწლოვანი შვილის საცხოვრებელი ადგილის
განსაზღვრა

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. მოსარჩელის არასრულწლოვანი შვილის თი-- მა-----ის (დაბადებული: 01.02.201- წ.) საცხოვრებელ ადგილად განისაზღვროს მამის - ედ---- მა-----ის საცხოვრებელი ადგილი: ნინოწმინდის რაიონი სოფელი ფოკა.

მოსარჩელე თავის სასარჩელო მოთხოვნას ამყარებს შემდეგ გარემოებებზე მითითებით:

ედ---- მა-----ი 2009 წელს დაქორწინდა კა----ე კა-----თან, აღნიშნული ქორწინებიდან შეეძი--თ შვილი თი-- მა-----ი (დაბადებული: 01.02.201- წ.). გარკვეული დროის შემდეგ ისინი დაშორდნენ და მოპასუხემ თან წაიყვანა არასრულწლოვანი შვილი. კი--იდან კა----ე კა-----ს არ ჰქონდა შესაბამისი პირობები არასრულწლოვანი შვილის აღსაზრდელად, ასევე შემჩნეული იყო ამორალურ საქციელში, ედ---- მა-----ი სისტემატიურად ცდილობდა შვილის საცხოვრებელი ადგილი ყოფილიყო მასთან, რათა შეექმნა შესაბამისი პირობები მისი ნორმალური აღზრდისათვის, შემდგომ როგორც მოსარჩელისათვის გახდა ცნობილი, მოპასუხემ მი-ტოვა არასრულწლოვანი შვილი და წავიდა საზღვარგარეთ საცხოვრებლად 2017 წლის ივნისის თვის დასაწყისში და დღემდე არ დაბრუნებულა საქართველოში. ამის გამო შესაძლოა საფრთხე შეექმნას მოსარჩელის არასრულწლოვან შვილს, რადგან იგი დარჩენილი- კანონიერი წარმომადგენლის გარეშე. ედ---- მა-----ს გააჩნი- საცხოვრებელი სახლი ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტის სოფელ ფოკაში, მას ყავს დედა, რომელიც თანახმაა დაეხმაროს არასრულწლოვანი შვილის აღზრდაში, მოსარჩელეს მი-ჩნი-, რომ თუ კი არასრულწლოვან თი-- მა-----ის საცხოვრებელ ადგილად განისაზღვრება მისი საცხოვრებელი ადგილი, ამით გაცილებით უკეთ იქნება დაცული არასრულწლოვანი ბავშვის ინტერესები და მას ექნება ნორმალურად განვ---არებისა და აღზრდის ყველანაირი საშუალება.

სასამართლოს მოსამზადებელ სხდომაზე გამოცხადებულმა მოსარჩელემ და მისმა წარმომადგენელმა მხარი დაუჭირეს თავი-ნთ თავდაპირველ სასარჩელო მოთხოვნას თუმცა იმ შემთხვევაში თუ სასამართლო აღნიშნულ მოთხოვნას არ დააკმაყოფილებს ალტერნატივის სახით მოითხოვს არასრულწლოვან შვილთან ურთიერთობის წესის განსაზღვრა ეტაპობრივად, კერძოდ მოსარჩელეს შვილის - 201- წლის 01 თებერვალს დაბადებული თი-- მა-----ის სანახავად და ბავშვთან საურთიერთობოდ განესაზღვროს შაბთ-კვირა, კვირაში სამი დღე სწავლის პერიოდში სკოლაში, პედაგოგის თანდასწრებით, გარკვეული პერიოდის გასვლის შემდეგ შაბათ-კვირა სახლში წაყვანით, ასევე, ზაფხულის და ზამთრის არდადეგების ნახევარი, წელიწადის გამოშვებით დაბადების დღეზე და დღესასწაულებზე.

2. მოპასუხის პოზიცი-

მოპასუხე კა----ე კა-----ს სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით ჩაბარდა სარჩელი თანდართულ მასალებთან ერთად, ასევე სასამართლოს შეტყობინება, მაგრამ მას არც შესაგებელი წარმოუდგენი- და არც სასამართლო სხდომაზე გამოცხადებულა.

2.1. მესამე პირის - სსიპ სოცი-ლური მომსახურების სააგენტოს ნინოწმინდის სოცი-ლური მომსახურების ცენტრის წარმომადგენლის ხო--- ავ-----ის პოზიცი-.

სასამართლო სხდომაზე გამოცხადებული მესამე პირის წარმომადგენელი ხო---- ავ-----ი იზი-რებს მოსარჩელის პოზიცი-ს და განმარტავს, რომ ჯერ კიდევ 2017 წლის 03 ივლისს ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს მიერ გამოტანილი იქნა დაუსწრებელი გადაწყვეტილება იგივე მხარეებს შორის არასრულწლოვანი ბავშვის ნახვის დღეების განსაზღვრის თაობაზე, რომლითაც სარჩელი დაკმაყოფილდა. თუმცა დღემდე ვერ ხერხდება აღნიშნული გადაწყვეტილების აღსრულება. ფსიქოლოგიც იქნა ჩართული აღნიშნული გადაწყვეტილების აღსრულებაში, რის თაობაზეც არაერთი ოქმი- შედგენილი მაგრამ აღსრულება ვერ ხერხდება. ბავშვი მამისგან ძალი-ნ გაუცხოვებული- და არ მიდის მამასთან. თუმცა დასკვნიდან გამომდი--რე უფრო მისაღებად მი-ჩნი- ბავშვის საცხოვრებელ ადგილად განისაზღვროს მამის საცხოვრებელი ადგილი. მამას ყველა პირობა აქვს ბავშვის აღზრდისათვის. მაგრამ გასათვალისწინებელი- ის გარემოებაც რომ ბავშვი წლები ცხოვრობდა ბები-სთან და გაუცხოებული-, შესაბამისად მამასთან ურთიერთობა ნელ-ნელა ეტაპობრივად უნდა აღსდგეს. კარგი იქნება თუ ჯერ მამასთან ნახვის დღეები განისაზღვრება, რათა მოხდეს შეჩვევა და ამის შემდგომ განისაზღვროს საცხოვრებელი ადგილი. ორივე მხარის ოჯახები არაერთხელაა შეფასებული და ორივე ოჯახში არის ნორმალური პირობები ბავშვის აღზრდისა და განვ---არებისათვის. ყველაზე მნიშვნელოვანი მაინც ბავშვის მორალურ-ფსიქოლოგიური მდგომარეობაა.

2.2. საკითხის უკეთ შესწავლისა და გადაწყვეტის მიზნით, ბავშვის ინტერესებიდან გამომდი--რე საქმეში სპეცი-ლისტის სახით მოწვეული იქნა სსიპ სოცი-ლური მომსახურების სააგენტოს სამცხე-ჯავახეთის სამხარეო მომსახურების ცენტრის **ფსიქოლოგი ი- მე-----ე**, რომლის მიერაც ჯერ კიდევ 2016 წლის 20 სექტემბერს იქნა შედგენილი დასკვნა. აღნიშნული დასკვნის თანახმად სულ განხორციელდა ორი ვიზიტი. „ბავშვის საუბრიდან გამომდი--რე ჩანს, რომ თი-- მამას არ იცნობდა და არც ჰყავდა ნანახი. ამბის მოყოლის დროს სხეულებრივი გამოვლინებიდან ჩანდა, რომ საუბრისას ნერვიულობდა, თავს უმწეოდ გრძნობდა, ხმა უწყდებოდა, თითებს იგრეხდა, იჯდა თავდახრილი. ფსიქოლოგის შეკითხვაზე მამის ნახვის სურვილი თუ ჰქონდა, მაშინვე გასცა პასუხი „არა“, თუმცა კონკრეტული მიზეზი „არ ნახვისა“ არ უთქვამს. ფსიქოლოგის მხრიდან განემარტა თი--ს, რომ მამასთან შეხვედრაზე დედაც იქნებოდა, ბავშვი დედას მი-შტერდა, დიდხანს უყურებდა „არ მინდა ნახვა, არც გაცნობა და ატირდა, მისი ასეთი ძლიერი რეაქცი- ამ საკითხისადმი განსაკუთრებულ მგრძნობელობაზე მიუთითებს. თი--სათვის გაურკვეველი- დედ-მამის დაშორება. ფაქტიურად ბავშმა მამის არსებობა გაიგო როდესაც მამამ საბავშვო ბაღში მი-კითხა შვილს. თი--სთვის საჭიროა დედის მხრიდან ახსნილი იქნას მამასთან დაშორების პროცესი. ასევე ის საკითხი, რომ (დედა ამჟამად

იმყოფება მეორე ქორწინებაში, როგორც დედა ამბობს თი-- მის მეუღლეს მამას ეძახის). დედის მეორე მეუღლე თი--ს მამა არ არის. თი--მ შეიცვალა საცხოვრებელი გარემო, დედის მეორე ქორწინების გამო. ასევე ამ ცვლილებებიდან გამომდინარე მოხდა გასაუბრება თი--სთან, რომ ხომ არ არის განცდები ამ მხრივ, როგორ შეეგუა ოჯახის წევრებს, როგორ გრძნობს თავს იმ სახლში, როგორ მიმართავს დედის მეუღლეს. ბავშვი აფიქსირებს, რომ თავს ძალიან კარგად გრძნობს სახლში, ასევე ამბობს, რომ „მამა (დედის მეუღლეს ასე იხსენიებს) ფულს აძლევს, რაც გინდა ის იყიდო და ნაყინს ყიდულობს“. ყოველივე აქედან გამომდინარე, სასურველი- მშობლების კონსტრუქციული თანამშრომლობა შვილთან დაკავშირებულ საკითხებში, ასევე გათვალისწინებული უნდა იქნას არასრულწლოვანის ემოციური მდგომარეობა და ასაკი. ფსიქოლოგის შეკითხვაზე ვისთან სურს თი--ს ცხოვრება, პასუხობს რომ დედასთან, რადგან დედა ძალიან უყვარს. მამა უარი განაცხადა ფსიქოლოგთან ვიზიტებზე, აქვე გასათვალისწინებელი- ის გარემოებაც, რომ მამას ექნებოდა ფსიქოლოგთან ვიზიტის დროს შვილთან შეხვედრის საშუალება, თუმცა მაინც უარი განაცხადა. საბოლოო დასკვნა: ამ ეტაპზე გამოკვლევის შედეგად გამოიკვეთა, რომ დედას აქვს უნარი დაიცვას შვილი სტრესული სიტუაციებისაგან; ბავშვის განვ--არების დონე ასაკს შეესაბამება; იკვეთება დადებითი ემოციური კავშირი ბავშვის ოჯახის წევრების მიმართ. ბავშვს აქვს ძლიერი მიჯაჭვულობა დედასთან, თუმცა დედის მხარდაჭერის შედეგად გამოიკვეთა მამის ნახვის სურვილი. დედას აქვს უნარი ხელი შეუწყოს ბავშვს მამასთან ურთიერთობაში. დედას შეუძლია ბავშვს შეუქმნას უსაფრთხო და ჯანსაღი გარემო; ბავშვის ასაკიდან გამომდინარე მიზანშეწონილი- დედასთან მჭიდრო ემოციური და ფიზიკური კავშირის შენარჩუნება; მხარეებს შორის არსებული კონფლიქტი ემოციურად ნეგატიურ გავლენას ახდენს ბავშვზე. მას უსაფრთხოების განცდას უკარგავს.“

სასამართლოს სხდომაზე გამოცხადებულმა **ფსიქოლოგმა ი- მე-----ემ** დაადასტურა მის მიერ გაცემული დასკვნა, ხოლო სასამართლოსათვის მიცემული ჩვენებისას განმარტა, რომ მან ვრცელი დასკვნა შეადგინა 2016 წელს, წი--საქმესთან დაკავშირებით, ასევე მონაწილეობდა აღსრულების პროცესშიც და გააკეთა მოხსენებითი ბარათი. ბავშვს უნდობლობის განცდა აქვს. ის განიცდის რომ დედას სხვა შვილებიც ყავს და მათთან არ არის. მამა ედ----ს ადანაშაულებს იმაშიც რომ დედას მის რუსეთის ფედერაცია-ში წაყვანას უშლის. ბავშვის ინტერესები არც დედისგან და არც მამისგან დაცული არ არის. ბავშვის მდგომარეობის შეცვლა გამოიწვევს შფოთვის მომატებას. რადგან იგი მამასთან გაუცხოებული-.

2.3. სასამართლო სხდომაზე, კანონიერი წარმომადგენლის მონაწილეობით მოწვეული და გამოკითხული იქნა არასრულწლოვანი (8 წლის) თი-- მა-----ი, რომელმაც განმარტა, რომ ყავს და-ძმა. მას მამა ედ----ი არ უყვარს, უყვარს მამა ზორო, არც ედ----ის მშობლები უყვარს. მამა ედ----ი მას რუსეთის პასპორტის აღებას უშლის, რომ იქ არ წავიდეს.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. ედ---- მა-----ი და კა----ე კა-----ი 2009 წლიდან იმყოფებოდნენ რეგისტრირებულ ქორწინებაში და აღნიშნული ქორწინებიდან ჰყავთ არასრულწლოვანი შვილი თი-- მა-----ი (დაბადებული: 01.02.201- წ.).

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- დაბადების მოწმობა №928491 (ს.ფ. 15);

3.1.2. მოსარჩელე და მოპასუხე 201- წლიდან ერთ ოჯახად აღარ ცხოვრობენ. მათი არასრულწლოვანი შვილი ცხოვრობს დედასთან მოპასუხე კა----ე კა-----თან და მის მშობლებთან.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- მხარეთა ახსნა-განმარტებები (სხდომის ოქმი 60-65);

3.1.3. მოსარჩელე ედ---- მა-----ი მშობლებთან ერთად ცხოვრობს ნინოწმინდის რაიონის სოფელ ფოკაში.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- მხარეთა ახსნა-განმარტებები (სხდომის ოქმი 60-65);
- ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენლის მიერ გაცემული ცნობა (ს.ფ. 19).

3.1.4. 2017 წლის 03 ივლისის ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს დაუსწრებელი გადაწყვეტილებით იმავე მხარეებს შორის არასრულწლოვანი ბავშვის ნახვის დღეების განსაზღვრის თაობაზე, სარჩელი დაკმაყოფილდა. თუმცა დღემდე ვერ ხერხდება აღნიშნული გადაწყვეტილების აღსრულება. ფსიქოლოგიც იქნა ჩართული აღნიშნული გადაწყვეტილების აღსრულებაში, რის თაობაზეც არაერთი ოქმი- შედგენილი მაგრამ აღსრულება დღემდე ვერ ხერხდება, რადგან ბავშვი მამისგან ძალიან გაუცხოვებული- და არ მიდის მამასთან.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს 2017 წლის 03 ივლისის დაუსწრებელი გადაწყვეტილება (ს.ფ. 90-95);
- სააღსრულებო მოქმედების ოქმები (ს.ფ. 80-89);

3.1.5. 2018 წლის 12 იანვრის # 55 დასკვნის თანახმად სოცი-ლური მუშაკი იზა ღურწკაი-ს მიერ შესწავლილი იქნა მხარეთა სოცი-ლური, საცხოვრებელი და ოჯახური პირობები. აღნიშნული დასკვნის თანახმად ორივე ოჯახში არის

უსაფრთხო გარემო და საცხოვრებელი პირობები პიროვნების აღზრდა განვარებისათვის.

სასამართლო უყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- 2018 წლის 12 იანვრის # 55 სოცი-ლური მუშაკის დასკვნა (ს.ფ. 42-44);

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. სამცხე-ჯავახეთის სოცი-ლური მომსახურების სამხარეო ცენტრის ფსიქოლოგის ი- მე-----ის 2016 წლის 20 სექტემბრის დასკვნის თანახმად „ამ ეტაპზე გამოკვლევის შედეგად გამოიკვეთა, რომ დედას აქვს უნარი დაიცვას შვილი სტრესული სიტუაციებისაგან; ბავშვის განვარების დონე ასაკს შეესაბამება; იკვეთება დადებითი ემოციური კავშირი ბავშვის ოჯახის წევრების მიმართ. ბავშვს აქვს ძლიერი მიჯაჭვულობა დედასთან, თუმცა დედის მხარდაჭერის შედეგად გამოიკვეთა მამის ნახვის სურვილი. დედას აქვს უნარი ხელი შეუწყოს ბავშვს მამასთან ურთიერთობაში. დედას შეუძლია ბავშვს შეუქმნას უსაფრთხო და ჯანსაღი გარემო; ბავშვის ასაკიდან გამომდინარე მიზანშეწონილი- დედასთან მჭიდრო ემოციური და ფიზიკური კავშირის შენარჩუნება; მხარეებს შორის არსებული კონფლიქტი ემოციურად ნეგატიურ გავლენას ახდენს ბავშვზე. მას უსაფრთხოების განცდას უკარგავს.“

სასამართლო უყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- სამცხე-ჯავახეთის სოცი-ლური მომსახურების სამხარეო ცენტრის ფსიქოლოგის ი- მე-----ის 2016 წლის 20 სექტემბრის დასკვნა (ს.ფ. 131-137);

3.2.2. სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით დაკითხულმა თი-- მა-----მა განმარტა, რომ იგი არის მოსარჩელე ედ--- მა-----ის დედა და თუ კი სასამართლო მიიღებს გადაწყვეტილებას და არასრულწლოვან თი-- მა-----ის საცხოვრებელ ადგილად განსაზღვრავს მოსარჩელის საცხოვრებელ ადგილს, იგი თანახმაა რომ აღზარდოს ბავშვი.

სასამართლო უყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- მოწმე თი-- მა-----ის ახსნა-განმარტება (სხდომის ოქმი, ს.ფ. 1-7-129).

3.2.3. სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით დაკითხულმა ბუ----- კა-----მა განმარტა, რომ იგი არის მოპასუხე კა----ე კა-----ის დედა და არასრულწლოვანი თი-- მა-----ის ბები- ბავშვმა იცის რომ მისი მამა ედ--- მა-----ი, მოსარჩელე ბავშვთან არ ურთიერთობდა. თი--მ მამა ხუთი წლის ასაკში გაიცნო და ბავშვმა ძალიან განიცადა. მისი ქალიშვილი - მოპასუხე კა----ე კა-----ი რუსეთის ფედერაციაში იმყოფება, ბავშვი მამის ნებართვის გარეშე ვერ მიყავს თავისთან. მოპასუხეს ორი შვილი კიდევ ყავს, იგი ინფორმირებული- აღნიშნული დავისა და საქმის წარმოების თაობაზე, მათ შეატყობინეს.

სასამართლო უყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- მოწმე ბუ----- კა-----ის ახსნა-განმარტება (სხდომის ოქმი, ს.ფ. 1-7-129).

სასამართლომ ვერ დაადგი-- ფაქტობრივი გარემოება იმის შესახებ, რომ 201- წლის 01 თებერვალს დაბადებული თი-- მა-----ის ბიოლოგიური მამა - ედ--- მა-----ი რაიმე ისეთ საქმი-ნობაში ან/და ქმედებაში არის შემჩნეულნი, რაც შეიძლება საფრთხეს უქმნიდეს ბავშვის აღზრდასა და განვ---არებას. მოპასუხე მხარისა და მესამე პირის მიერ რაიმე სახის მტკიცებულება იმასთან დაკავშირებით, რომ საფრთხის შემცველი- ბავშვის მამასთან ურთიერთობა, წარმოდგენილი არ ყოფილა.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავი-ნთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვ---ონ განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაუდონ საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 1-2-ე მუხლის მიხედვ---, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომელზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვ--- მხარეთა ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებით და ექსპერტთა დასკვნებით. ამავე მუხლის მესამე ნაწილის თანახმად, გარემოებები, რომელიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

4.1. სასამართლოს მი-ჩნი-, რომ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე გონივრული, სამართლი-ნი შეფასების საფუძველზე, მოსარჩელე ედ--- მა-----ის სარჩელი მოპასუხე კა----ე კა-----ის მიმართ არასრულწლოვანი შვილის საცხოვრებელი ადგილის განსაზღვრის თაობაზე - უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა:

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1197-ე, 1198-ე, 1199-ე, 1202-ე, 1203-ე მუხლები, ბავშვის უფლებათა კონვენციის მე-3-ე, მე-9 მუხლები

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1197-ე მუხლის შესაბამისად, შვილების მიმართ მშობლებს თანაბარი უფლება-მოვალეობები აქვთ. ბავშვს აქვს უფლება

ცხოვრობდეს და იზრდებოდეს ოჯახში.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1198-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, მშობლები უფლებამოსილი და ვალდებული არიან, აღზარდონ თავი-ნთი შვილები, იზრუნონ მათი ფიზიკური, გონებრივი, სულიერი და სოცი-ლური განვ-არებისათვის, აღზარდონ ისინი საზოგადოების ამავე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, მშობლებს ენიჭებათ უფლება და ეკისრებათ ვალდებულება, ჰქონდეთ ურთიერთობა თავი-ნთ შვილებთან, განსაზღვრონ თავი-ნთ შვილებთან მესამე პირთა ურთიერთობის უფლება.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1199-ე მუხლის საფუძველზე, მშობლების უფლებები არ უნდა განხორციელდეს ისე, რომ ამით ზი-ნი მი-დგეს ბავშვის ინტერესებს.

ამავე კოდექსის 1202-ე მუხლის მიხედვით, მშობლებს თანაბრად აქვთ ყველა უფლება და მოვალეობა თავი-ნთი შვილების მიმართ, მიუხედავად იმისა, რომ ისინი განქორწინებული არიან ან ცალ-ცალკე ცხოვრობენ. მშობელს, რომელთანაც შვილი ცხოვრობს, უფლება არა აქვს, შეზღუდოს მეორე მშობლის უფლება-მოვალეობები.

6.2. ბავშვის უფლებათა კონვენციის პრეამბულაში ნათქვამი- რომ წი-მდებარე კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოები აღი-რებენ, რომ ბავშვის პიროვნების სრული და ჰარმონიული განვ-არებისათვის აუცილებელი- იგი იზრდებოდეს ოჯახურ გარემოში, ბედნიერების, სიყვარულის და ურთიერთგაგების ატმოსფეროში.

ბავშვის უფლებათა კონვენციის მე-3-ე მუხლის შესაბამისად ბავშვის მიმართ ნებისმიერ ქმედებათა განხორციელებისას, მიუხედავად იმისა, თუ ვინ არის მათი განმახორციელებელი, - სახელმწიფო თუ კერძო დაწესებულებები, რომლებიც მუშაობენ სოცი-ლური უზრუნველყოფის საკითხებზე, სასამართლოები, ადმინისტრაციული თუ საკანონმდებლო ორგანოები - უპირველესი ყურადღება ეთმობა ბავშვის ინტერესების დაცვის უკეთ უზრუნველყოფას. ამავე კონვენციის მე-9 მუხლის თანახმად მონაწილე სახელმწიფოები უზრუნველყოფენ, რომ ბავშვი არ დაშორდეს თავის მშობლებს მათი სურვილის საწი-ადმდეგოდ, იმ შემთხვევათა გამოკლებით, როცა კომპეტენტური ორგანოები, სასამართლო გადაწყვეტილების თანახმად, სათანადო კანონისა და პროცედურის შესაბამისად განსაზღვრავენ, რომ ასეთი დაშორება აუცილებელი- და უკეთ ემსახურება ბავშვის ინტერესებს. ეს შეიძლება აუცილებელი გახდეს ამა თუ იმ კონკრეტულ შემთხვევაში, მაგალითად, როცა მშობლები სასტიკად ექცევი-ნ ბავშვს და არ ზრუნავენ მასზე, ან როცა მშობლები ცხოვრობენ ცალ-ცალკე და აუცილებელი- ბავშვის საცხოვრებელი ადგილის თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება.

მოცემულ ნორმათა განმარტება ცხადყოფს, რომ მშობლისათვის შვილთან ურთიერთობა წარმოადგენს არა მხოლოდ უფლებას, არამედ ვალდებულებას, რომლის განხორციელების მიზნით სასამართლო უფლებამოსილი- დაავალდებულოს მშობელი, რომელთანაც ცხოვრობს

არასრულწლოვანი შვილი, საშუალება მისცეს ცალკე მცხოვრებ მშობელს ურთიერთობა იქონიოს მასთან, რისთვისაც განსაზღვრავს და ადგენს არასრულწლოვან შვილთან ურთიერთობის წესს. ამასთან, სასამართლოს მი-ჩნი-, რომ შვილების მიმართ მშობლების უფლებებისა და მოვალეობების თანაბრობის პრინციპიდან გამომდინარე, ცალკე მცხოვრები მშობლის შვილთან ურთიერთობის წესის განსაზღვრისას მნიშვნელოვანი- ბავშვის უპირატესი ინტერესების გათვალისწინება.

განსახილველ შემთხვევაში დადგენილი- და სადვო არაა რომ მხარეები ცხოვრობენ ცალ-ცალკე, მათ შორის ქორწინება შეწყვეტილი-, არასრულწლოვანი შვილი - თი-- მა-----ი (დაბადებული: 01.02.201- წ.) ცხოვრობს მოპასუხე კა----ე კა-----თან. სოცი-ლური მუშაკის დასკვნის საფუძველზე ასევე დადგენილი-, რომ ედ---- მა-----ი ცხოვრობს ნინოწმინდის რაიონის სოფელ ფოკაში მშობლებთან ერთად. ამასთან დადგენილი- ის გარემოებაც, რომ 2017 წლის 03 ივლისის ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს დაუსწრებელი გადაწყვეტილებით იმავე მხარეებს შორის არასრულწლოვანი ბავშვის ნახვის დღეების განსაზღვრის თაობაზე, სარჩელი დაკმაყოფილდა. თუმცა დღემდე ვერ ხერხდება აღნიშნული გადაწყვეტილების აღსრულება. ფსიქოლოგიც იქნა ჩართული აღნიშნული გადაწყვეტილების აღსრულებაში, რის თაობაზეც არაერთი ოქმი- შედგენილი მაგრამ აღსრულება დღემდე ვერ ხერხდება, რადგან ბავშვი მამისგან ძალი-ნ გაუცხოვებული- და არ მიდის მამასთან. 2018 წლის 12 ი-ნვრის # 55 დასკვნის თანახმად სოცი-ლური მუშაკი იზა ლურწყაი-ს მიერ შესწავლილი იქნა მხარეთა სოცი-ლური, საცხოვრებელი და ოჯახური პირობები. აღნიშნული დასკვნის თანახმად ორივე ოჯახში არის უსაფრთხო გარემო და საცხოვრებელი პირობები პიროვნების აღზრდა განვ---არებისათვის. სასამართლომ ვერ დაადგი-- ფაქტობრივი გარემოება იმის შესახებ, რომ 201- წლის 01 თებერვალს დაბადებული თი-- მა-----ის ბიოლოგიური მამა - ედ---- მა-----ი რაიმე ისეთ საქმი-ნობაში ან/და ქმედებაში არის შემჩნეულნი, რაც შეიძლება საფრთხეს უქმნიდეს ბავშვის აღზრდასა და განვ---არებას. მოპასუხე მხარისა და მესამე პირის მიერ რაიმე სახის მტკიცებულება იმასთან დაკავშირებით, რომ საფრთხის შემცველი- ბავშვის მამასთან ურთიერთობა, წარმოდგენილი არ ყოფილა. ამასთან, ბავშვის ინტერესებიდან გამომდინარე, მნიშვნელოვანი-, რომ ბავშვმა იქონიოს ურთიერთობა მამასთან, რაც კიდევ უფრო დაახლოებს ერთმანეთს და ამით ძლიერი ემოციების განვ---არებასთან ერთად ძლიერი თანადგომის ქსელის განვ---არებასაც შეუწყობს ხელს. სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს სამცხე-ჯავახეთის სოცი-ლური მომსახურების სამხარეო ცენტრის ფსიქოლოგის ი- მე-----ის, 2016 წლის 20 სექტემბრის დასკვნაზე. აღნიშნული ფსიქოლოგიური გამოკვლევის შედეგად გამოვლინდა რომ „ბავშვის საუბრიდან გამომდინარე ჩანს, რომ თი-- მამას არ იცნობდა და არც ჰყავდა ნანახი. ამბის მოყოლის დროს სხეულებრივი

გამოვლინებიდან ჩანდა, რომ საუბრისას ნერვიულობდა, თავს უმწეოდ გრძნობდა, ხმა უწყდებოდა, თითებს იგრუნდა, იჯდა თავდახრილი. ფსიქოლოგის შეკითხვაზე მამის ნახვის სურვილი თუ ჰქონდა, მაშინვე გასცა პასუხი „არა“, თუმცა კონკრეტული მიზეზი „არ ნახვისა“ არ უთქვამს. ფსიქოლოგის მხრიდან განემარტა თი--ს, რომ მამასთან შეხვედრაზე დედაც იქნებოდა, ბავშვი დედას მი-შტერდა, დიდხანს უყურებდა „არ მინდა ნახვა, არც გაცნობა და ატირდა, მისი ასეთი ძლიერი რეაქცი- ამ საკითხისადმი განსაკუთრებულ მგრძნობელობაზე მიუთითებს. თი--სათვის გაურკვეველი- დედ-მამის დაშორება. ფაქტიურად ბავშმა მამის არსებობა გაიგო როდესაც მამამ საბავშვო ბაღში მი-კითხა შვილს. თი--სთვის საჭიროა დედის მხრიდან ახსნილი იქნას მამასთან დაშორების პროცესი. ასევე ის საკითხი, რომ (დედა ამჟამად იმყოფება მეორე ქორწინებაში, როგორც დედა ამბობს თი-- მის მეუღლეს მამას ეძახის). დედის მეორე მეუღლე თი--ს მამა არ არის. თი--მ შეიცვალა საცხოვრებელი გარემო, დედის მეორე ქორწინების გამო. ასევე ამ ცვლილებებიდან გამომდინარე მოხდა გასაუბრება თი--სთან, რომ ხომ არ არის განცდები ამ მხრივ, როგორ შეეგუა ოჯახის წევრებს, როგორ გრძნობს თავს იმ სახლში, როგორ მიმართავს დედის მეუღლეს. ბავშვი აფიქსირებს, რომ თავს ძალი-ნ კარგად გრძნობს სახლში, ასევე ამბობს, რომ „მამა (დედის მეუღლეს ასე იხსენიებს) ფულს აძლევს, რაც გინდა ის იყიდო და ნაყინს ყიდულობს“. ყოველივე აქედან გამომდინარე, სასურველი- მშობლების კონსტრუქციული თანამშრომლობა შვილთან დაკავშირებულ საკითხებში, ასევე გათვალისწინებული უნდა იქნას არასრულწოვანის ემოციური მდგომარეობა და ასაკი. ფსიქოლოგის შეკითხვაზე ვისთან სურს თი--ს ცხოვრება, პასუხობს რომ დედასთან, რადგან დედა ძალი-ნ უყვარს. მამა უარი განაცხადა ფსიქოლოგთან ვიზიტებზე, აქვე გასათვალისწინებელი- ის გარემოებაც, რომ მამას ექნებოდა ფსიქოლოგთან ვიზიტის დროს შვილთან შეხვედრის საშუალება, თუმცა მაინც უარი განაცხადა. საბოლოო დასკვნა: ამ ეტაპზე გამოკვლევის შედეგად გამოიკვეთა, რომ დედას აქვს უნარი დაიცვას შვილი სტრესული სიტუაციებისაგან; ბავშვის განვ---არების დონე ასაკს შეესაბამება; იკვეთება დადებითი ემოციური კავშირი ბავშვის ოჯახის წევრების მიმართ. ბავშვს აქვს ძლიერი მიჯაჭვულობა დედასთან, თუმცა დედის მხარდაჭერის შედეგად გამოიკვეთა მამის ნახვის სურვილი. დედას აქვს უნარი ხელი შეუწყოს ბავშვს მამასთან ურთიერთობაში. დედას შეუძლი- ბავშვს შეუქმნას უსაფრთხო და ჯანსაღი გარემო; ბავშვის ასაკიდან გამომდინარე მიზანშეწონილი- დედასთან მჭიდრო ემოციური და ფიზიკური კავშირის შენარჩუნება; მხარეებს შორის არსებული კონფლიქტი ემოციურად ნეგატიურ გავლენას ახდენს ბავშვზე. მას უსაფრთხოების განცდას უკარგავს.“

სასამართლოს სხდომაზე გამოცხადებულმა ფსიქოლოგმა ი- მე-----ემ დაადასტურა მის მიერ გაცემული დასკვნა, ხოლო სასამართლოსათვის

მიცემული ჩვენებისას განმარტა, რომ მან ვრცელი დასკვნა შეადგინა 2016 წელს, წი-- საქმესთან დაკავშირებით, ასევე მონაწილეობდა აღსრულების პროცესშიც და გააკეთა მოხსენებითი ბარათი. ბავშვს უნდობლობის განცდა აქვს. ის განიცდის რომ დედას სხვა შვილებიც ყავს და მათთან არ არის. მამა ედ----ს ადანაშაულებს იმაშიც რომ დედას მის რუსეთის ფედერაცი-ში წაყვანას უშლის. ბავშვის ინტერესები არც დედისგან და არც მამისგან დაცული არ არის. ბავშვის მდგომარეობის შეცვლა გამოიწვევს შფოთვის მომატებას. რადგან იგი მამასთან გაუცხოებული-“.

ყოველივე ზემოაღნიშნული გარემოებების შესწავლისა და ანალიზის საფუძველზე, სასამართლო მივიდა დასკვნამდე, რომ ამ ეტაპზე სწორედ ბავშვის ინტერესების გათვალისწინებით და იმის გათვალისწინებით, რომ არ მოხდეს ბავშვის ცნობიერებაში მკვეთრი ემოციური დატვირთვა თუ ცვლილება სიტუაციისა და ფონისა, შესაბამისად, თავდაპირველ ეტაპზე, მამა-შვილის ურთიერთობაში უნდა აღსდგეს ემოციური კავშირი, გამთლი-ნდეს ის ჯაჭვი, რაც არსებობს ბიოლოგიურ მამა-შვილს შორის. აღნიშნული უნდა განხორციელდეს რა ბავშვისთვის უმტკივნეულოდ და შეუმჩნევლად და მამა ნელ-ნელა უნდა შევიდნენ ბავშვის ცხოვრებაში. ყოველივე ეს კი უნდა მოხდეს სწორედ ორივე მშობლის ხელშეწყობითა და შესაბამისი გარემოს ჩამოყალიბებით. ფსიქოლოგმა ი- მე-----ემ სასამართლოსათვის მიცემული ჩვენებისას განმარტა, რომ „ბავშვს აქვს ძლიერი მიჯაჭვულობა დედასთან, თუმცა დედის მხარდაჭერის შედეგად გამოიკვეთა მამის ნახვის სურვილი. დედას აქვს უნარი ხელი შეუწყოს ბავშვს მამასთან ურთიერთობაში. დედას შეუძლი- ბავშვს შეუქმნას უსაფრთხო და ჯანსაღი გარემო; ბავშვის ასაკიდან გამომდინარე მიზანშეწონილი- დედასთან მჭიდრო ემოციური და ფიზიკური კავშირის შენარჩუნება, ამასთან, ბავშვის ინტერესები არც დედისგან და არც მამისგან დაცული არ არის. ბავშვის მდგომარეობის შეცვლა გამოიწვევს შფოთვის მომატებას. რადგან იგი მამასთან გაუცხოებული-“. ასევე, სასამართლო ითვალისწინებს მოსარჩელისა და მისი წარმომადგენელის პოზიცი-ს იმასთან დაკავშირებით, რომ იმ შემთხვევაში თუ სასამართლო მის თავდაპირველ მოთხოვნას არ დააკმაყოფილებს ალტერნატივის სახით ითხოვს არასრულწლოვან შვილთან ურთიერთობის წესის განსაზღვრას ეტაპობრივად.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, სასამართლოს მი-ჩნია, რომ მოსარჩელე ედ---- მა-----ის (პ/ნ 3-----) სარჩელი, მოპასუხე კა----ე კა-----ის (პ/ნ 3-----) მიმართ, არასრულწლოვანი შვილის საცხოვრებელი ადგილის განსაზღვრის თაობაზე, უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

7. საპროცესო ხარჯები

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

განსახილველ შემთხვევაში, ვი--იდან მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნა დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად მოპასუხე კა----ე კა-----ს კი მოსარჩელების სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს 25 (ოცდახუთი) ლარის გადახდა.

მხარეებს წარმომადგენლის დახმარებისათვის გაწეული ხარჯების დაკისრების საკითხი არ დაუყენები-თ.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, მე-14, 39-ე, 46-ე, 55-ე, 243-244-ე, 247-249-ე, 257-ე, 259¹-ე, 364-ე, 369-ე მუხლებით, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1197-ე, 1198-ე, 1199-ე, 1202-ე, მუხლები, ბავშვის უფლებათა კონვენციის მე-3-ე, მე-9 მუხლები და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. მოსარჩელე ედ---- მა-----ის (პ/ნ 3-----) სარჩელი, მოპასუხე კა----ე კა-----ის (პ/ნ 3-----) მიმართ, არასრულწლოვანი შვილის საცხოვრებელი ადგილის განსაზღვრის თაობაზე, დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ:

1.1. გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან 6 (ექვსი) თვის განმავლობაში, მოსარჩელე ედ---- მა-----ს (პ/ნ 3-----) შვილის - 201- წლის 01 თებერვალს დაბადებული თი-- მა-----ის (პ/ნ №3-----) სანახავად და ბავშვთან საურთიერთობოდ განესაზღვროს სწავლის პერიოდში სკოლაში ნახვის უფლებით, ყოველი კვირის ორი დღე პედაგოგისა და სსიპ სოცი-ლური მომსახურების სააგენტოს ნინოწმინდის სოცი-ლური მომსახურების ცენტრის წარმომადგენლის სავალდებულო მონაწილეობით;

1.2. 6 (ექვსი) თვის შემდეგ, ურთიერთობა გაგრძელდეს ასევე 6 (ექვსი) თვის განმავლობაში ბავშვის ფაქტობრივ საცხოვრებელი ადგილის მიხედვ---, ნახვის უფლებით, ყოველ კვირაში ორი უქმე დღე - შაბათს და კვირას 11:00 საათიდან 13:00 საათამდე დროის შუალედში;

1.3. აღნიშნული წესით ურთიერთობის დამთავრებიდანვე, 1 (ერთი) წლის განმავლობაში, მოსარჩელის შვილთან ურთიერთობა განხორციელდეს ყოველკვირეულად, წაყვანის უფლებით, შაბათ დღეს, 1-:00 საათიდან 18:00

საათამდე დროის შუალედში. კონკრეტულად, ბავშვი წაიყვანოს დედის (პაპა-ბებუის) საცხოვრებელი ადგილიდან და დააბრუნოს პირადად;

1.4. ზემოაღნიშნული პერიოდის გასვლის შემდეგ, ფსიქოლოგის მიერ განხორციელდეს ბავშვის ფსიქოემოციური მდგომარეობის შემოწმება და გაიცეს დასკვნა არის თუ არა მიზანშეწონილი თი-- მა-----ის (დაბადებული: 01.02.201- წ; 3/6 №3-----) მამასთან - ედ--- მა-----თან (3/6 3-----) ურთიერთობა ღამით დარჩენით და არდადეგების პერიოდში, ასევე სადღესასწაულო დღეებში წაყვანის უფლების გათვალისწინებით;

1.5. იმ შემთხვევაში თუ ფსიქოლოგის მიერ გაცემული იქნება დადებითი დასკვნა, მოსარჩელე ედ--- მა-----ს შვილთან - თი-- მა-----თან (დაბადებული: 01.02.201- წ; 3/6 №3-----) ურთიერთობისათვის უნდა განესაზღვროს ღამისთევს წაყვანის უფლებით, ყოველკვირეულად, პარასკევს 17:00 საათიდან კვირის 18:00 საათამდე, აგრეთვე ზამთრისა და ზაფხულის არდადეგების პირველ ნახევარში და შობისა და აღდგომის დღეები წელიწადის გამოშვებით;

1.6. იმ შემთხვევაში თუ ფსიქოლოგის დასკვნა მამის - ედ--- მა-----ის მიერ შვილის - თი-- მა-----ის ღამისთევ--- წაყვანასთან დაკავშირებით იქნება უარყოფითი, ურთიერთობა გაგრძელდეს გადაწყვეტილების 1.3. პუნქტში აღნიშნული წესით, კერძოდ

1 (ერთი) წლის განმავლობაში, მოსარჩელის შვილთან ურთიერთობა განხორციელდეს ყოველკვირეულად წაყვანის უფლებით შაბათ დღეს 1-:00 საათიდან 18:00 საათამდე დროის შუალედში. კონკრეტულად, ბავშვი წაიყვანოს დედის (პაპა-ბებუის) საცხოვრებელი ადგილიდან და დააბრუნოს პირადად, მანამდე სანამ ფსიქოლოგის მიერ არ იქნება გაცემული დადებითი დასკვნა ბავშვის ღამისთევ--- წაყვანის უფლებასთან დაკავშირებით;

5. მოპასუხე კა---ე კა-----ს (3/6 3-----) მოსარჩელე ედ--- მა-----ის (3/6 3-----) სასარგებლოდ დაეკისროს 25 (ოცდახუთი) ლარის გადახდა;

6. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო საჩივრით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატაში (მისამართი: ქ. თბილისი, რობაქიძის გამზ. №7ა) დასაბუთებული გადაწყვეტილების მხარეთათვის ჩაბარებიდან 14 დღის ვადაში, სარეზოლუციო ნაწილის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვ--- ახალქალაქის რაიონული სასამართლოს (მისამართი: ქ. ახალქალაქი, მაშტოცის ქ. #11-) მეშვეობით;

7. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილი- გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებული- გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვი-ნეს 30 დღისა, გამოცხადდეს ახალქალაქის რაიონულ სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წი--აღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელი-.

მოსამართლე:

მა----- ენ-----ე